

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
65-954 Zielona Góra, ul. Spokojna 1
www.stat.gov.pl/zg
tel. 68 32 23 112, fax 68 32 536 79

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM W III KWARTALE 2011 R.

Opracowanie merytoryczne:
Elżbieta Kaliszewska

Opracowanie graficzne:
Małgorzata Rozbicka

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w **III kwartale 2011 r.**

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowane jest od 1992 r. przez Urzędy Statystyczne w Polsce metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym według zasad schematu rotacyjnego. Wymiana prób elementarnych dokonywana jest kwartalnie.

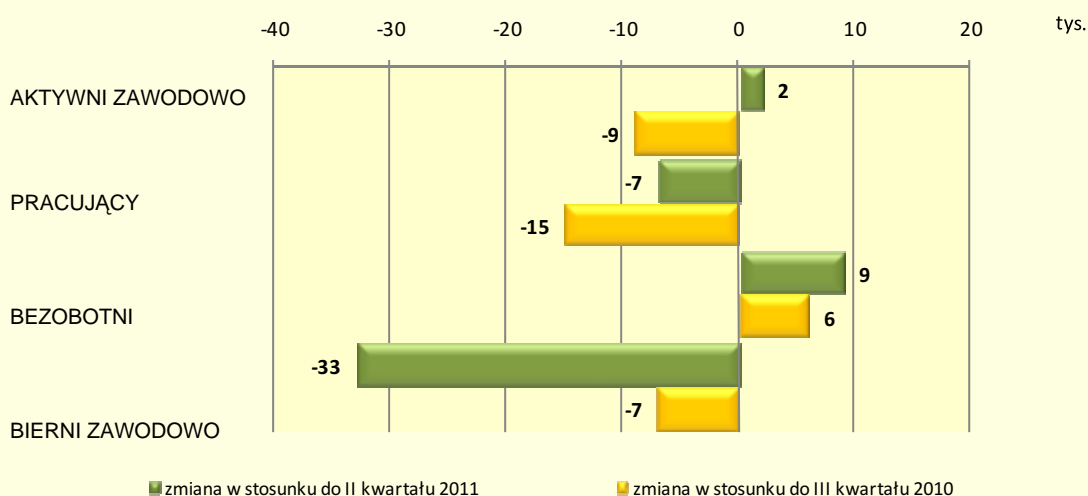
Przedmiotem Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności jest fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w tygodniu objętym badaniem.

Podstawą metodologii Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r.

Podstawowe wyniki B A E L
dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	III kwartał 2010	II kwartał 2011	III kwartał 2011
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,8	54,6	56,8
Wskaźnik zatrudnienia w %	51,9	50,1	51,1
Aktywni zawodowo w tys.	496	485	487
pracujący w tys.	453	445	438
bezrobotni w tys.	43	40	49
Bierni zawodowo w tys.	377	403	370
Stopa bezrobocia w %	8,7	8,2	10,1

Zmiany na rynku pracy w III kwartale 2011 r.

Podstawowe pojęcia i definicje

Ludność aktywna zawodowo – tzw. siła robocza; wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z poniższymi definicjami.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczone do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych;
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment (ICSE)* i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej 1 pracownika najemnego,
 - **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
 - **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego, również w indywidualnym gospodarstwie rolnym,
 - **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.
- Do pracujących na własny rachunek zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji.

Bezrobotni, według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne według powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nieposzukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem i danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

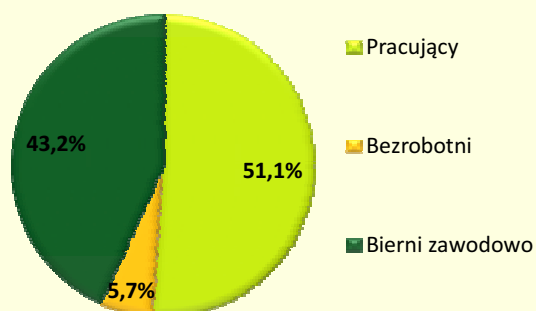
Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

U w a g a: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości podanych w rubrykach „ogółem” – wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2011 r.

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej w III kwartale 2011 r.

W III kwartale br., zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie lubuskim liczyła 487 tys. osób, natomiast biernych zawodowo 370 tys. osób.

W porównaniu z poprzednim kwartałem, liczba osób aktywnych zawodowo zwiększyła się o 2 tys., (tj. o 0,4%), a liczba biernych zawodowo

zmniejszyła się o 33 tys. (tj. o 8,2%). Odsetek osób aktywnych zawodowo stanowił 56,8% i w stosunku do ubiegłego kwartału zwiększył się o 2,2 pkt proc. Pracujący stanowili w województwie 51,1% populacji osób powyżej 15 lat i ich odsetek był wyższy niż w II kwartale br., o 1,0 pkt proc.

Osoby bezrobotne stanowiły 5,7% i w porównaniu z II kwartałem br., ich odsetek wzrósł o 1,2 pkt proc.

W III kwartale br., odsetek ludności biernej zawodowo kształtował się na poziomie 43,2% i był niższy niż w ubiegłym kwartale o 2,2 pkt proc.

Tabl. 1. Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2011 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
Ogółem	487	438	49	370
mężczyźni	268	242	26	140
kobiety	219	196	22	229
Miasta	324	293	31	240
Wieś.....	162	145	18	130

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zaszły następujące zmiany w strukturze ludności powyżej 15 lat: populacja osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 9 tys. osób, tj. o 1,8%, liczba osób pracujących zmniejszyła się o 15 tys., tj. o 3,3%, a liczba bezrobotnych wzrosła o 6 tys., tj. o 14,0%.

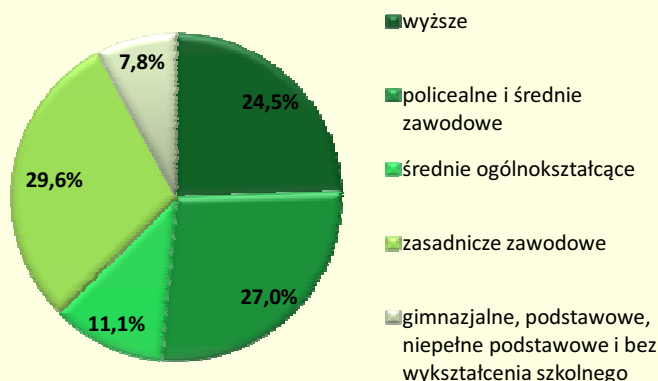
Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku powyżej 15 lat w III kwartale br., kształtował się na poziomie 56,8%, tj. o 2,2 pkt proc. więcej, aniżeli w poprzednim kwartale, natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku, pozostał bez zmian. Dla ludności zamieszkałej w miastach kształtował się on na poziomie 57,3%, a dla mieszkańców wsi wyniósł 55,5%. Dla populacji mężczyzn współczynnik ten wynosił 65,5% i podobnie jak w ubiegłych kwartałach był znacznie wyższy niż dla populacji kobiet (48,9%).

1.1. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia

W III kwartale br., podobnie jak i w minionych, współczynnik aktywności zawodowej był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym (81,0%). Był on również wysoki wśród osób z wyuczonym zawodem, tj. z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (65,8%) oraz zasadniczym zawodowym (62,9%).

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej aktywnej zawodowo według poziomu wykształcenia w III kwartale 2011 r.

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2010	2011			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				III kwartału 2010	II kwartału 2011
Ogółem	56,8	54,6	56,8	0,0	+2,2
mężczyźni	65,1	63,0	65,5	+0,4	+2,5
kobiety	49,3	47,2	48,9	-0,4	+1,7
Miasta	57,4	55,5	57,3	-0,1	+1,8
Wieś.....	55,9	53,0	55,5	-0,4	+2,5

Najniższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (20,3%).

Tabl. 3. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w III kwartale 2011 r.

Wykształcenie	Aktywni zawodowo w tys.	Współczynnik aktywności zawodowej w %
Ogółem	487	56,8
wyższe	119	81,0
policealne i średnie zawodowe	131	65,8
średnie ogólnokształcące	54	57,4
zasadnicze zawodowe.....	144	62,9
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	38	20,3

2. Pracujący

Tabl. 4. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2010	2011			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				III kwartału 2010	II kwartału 2011
Ogółem	51,9	50,1	51,1	-0,8	+1,0
mężczyźni.....	59,4	58,1	59,2	-0,2	+1,1
kobiety	45,0	42,7	43,8	-1,2	-1,1
Miasta.....	52,3	51,1	51,9	-0,4	+0,8
Wieś	51,0	48,3	49,7	-1,3	+1,4

w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 66,9% (spadek w skali roku o 4,2%). Liczba osób pracujących mieszkających na wsi wyniosła 145 tys. (o 1,4% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku).

W odniesieniu do ub. roku, liczba pracujących zmniejszyła się zarówno wśród kobiet (o 4,9%), jak i mężczyzn (o 2,0%).

Podobne tendencje zaobserwowano również w porównaniu z poprzednim kwartałem – liczba pracujących zmniejszyła się o 7 tys. osób (tj. o 1,6%). Wśród mieszkańców miast liczba pracujących utrzymała się na takim samym poziomie jak w poprzednim kwartale, natomiast wśród mieszkańców wsi odnotowano jej spadek o 7 tys. osób (tj. o 4,6%).

W skali roku wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się o 0,8 pkt proc., a w ujęciu kwartalnym zwiększył się o 1,0 pkt proc.

2.1. Pracujący według statusu zatrudnienia

W III kwartale br. 368 tys. osób, tj. 84,0% ogółu pracujących, pracowało w charakterze pracowników najemnych, z tego 251 tys. osób zatrudnionych było w sektorze prywatnym, natomiast 118 tys. osób pracowało w sektorze publicznym. W populacji pracodawców i pracujących na własny rachunek odnotowano 62 tys. osób (spadek zarówno w ujęciu rocznym jak i kwartalnym odpowiednio o 1,6% i o 11,4%). W porównaniu

z II kwartałem br., wzrosła liczba zatrudnionych w sektorze publicznym - o 2 tys. osób (w skali roku spadek o 8 tys. osób), natomiast w sektorze prywatnym odnotowano spadek liczby pracujących zarówno w porównaniu do poprzedniego kwartału, jak i analogicznego okresu ub. roku, odpowiednio o 1 tys. osób i o 4 tys. osób.

W grupie pracowników najemnych wykonujących pracę stałą największe zatrudnienie wykazane zostało w sektorze prywatnym, tj. 159 tys. osób, a w sektorze publicznym zatrudnionych było o 56 tys. osób mniej. Pracę najemną na czas określony wykonywało 106 tys. osób, z tego 91 tys. osób w sektorze prywatnym i 15 tys. w sektorze publicznym.

W III kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, odnotowano spadek populacji pracujących o 3,3%.

W omawianym kwartale pracowało 438 tys. osób (o 15 tys. mniej niż przed rokiem). Spośród ogółu pracujących 293 tys. stanowili mieszkańcy miast, a ich udział

Tabl. 5. Pracujący według statusu zatrudnienia w III kwartale 2011 r.

Wybrane kategorie statusu zatrudnienia	Pracujący najemnie			Pracodawcy i pracujący na własny rachunek
	ogółem	w sektorze		
		publicznym	prywatnym	
	w tys.			
Ogółem	368	118	251	62
praca stała.....	262	103	159	-
praca na czas określony	106	15	91	-
Z liczby ogółem:				
Mężczyźni	198	48	150	41
Kobiety	171	70	101	21
Miasta	253	87	166	37
Wieś	115	31	84	25

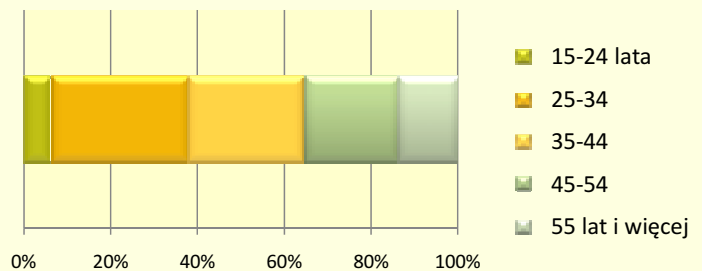

W grupie osób wykonujących pracę najemną większość stanowili mężczyźni – 198 tys., natomiast kobiety – 171 tys. Wśród zatrudnionych najemnie w sektorze publicznym większość stanowiły kobiety – 70 tys., a w sektorze prywatnym mężczyźni – 150 tys. W grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek, podobnie jak w ubiegłych kwartałach zdecydowanie przeważali mężczyźni (41 tys.), natomiast kobiety stanowiły mniejszość (21 tys.). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania większość osób pracujących najemnie mieszkała w miastach, tj. 253 tys. osób.

2.2. Pracujący według kategorii wieku

Najliczniejszą kategorię pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (31,7%). Wśród osób w wieku 35-44 lata zatrudnionych było 26,7%, a w wieku 45-54 lata – 21,7%. Najmniej liczną grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby najmłodsze w wieku 15-24 lata (6,0%) oraz osoby najstarsze w wieku 55 lat i więcej (13,9%).

Struktura pracujących według wieku w III kwartale 2011 r.

3. Bezrobotni

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, jak i w odniesieniu do poprzedniego kwartału, odnotowuje się wzrost liczby bezrobotnych. Zbiorowość bezrobotnych w III kwartale br., liczyła 49 tys. osób i w okresie roku zwiększyła się o 14,0%, a w skali kwartału o 22,5%.

W populacji mężczyzn, nastąpił wzrost liczby bezrobotnych, zarówno w porównaniu do ub. roku, jak i na przestrzeni kwartału odpowiednio o 13,0% i o 30,0%. W populacji kobiet liczba bezrobotnych, w porównaniu do ub. roku, jak i na przestrzeni kwartału wzrosła o 10,0%.

W odniesieniu do poprzedniego kwartału, nastąpił wzrost liczby bezrobotnych pośród mieszkańców miast o 24,0% (w skali roku wzrost o 3,3%), a także wśród mieszkańców wsi o 20,0% (w skali roku wzrost o 38,5%).

W III kwartale br., stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 10,1% i była wyższa od stopy bezrobocia sprzed roku, jak i w odniesieniu do poprzedniego kwartału odpowiednio o 1,4 pkt proc. i o 1,9 pkt proc.

Tabl. 6. Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2010	2011			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	stopa bezrobocia w %			przyrost (+)/spadek (–) w porównaniu do	
				III kwartału 2010	II kwartału 2011
Ogółem	8,7	8,2	10,1	+1,4	+1,9
mężczyźni	8,5	7,5	9,7	+1,2	+2,2
kobiety	8,8	9,1	10,0	+1,2	+0,9
Miasta	8,9	7,9	9,6	+0,7	+1,7
Wieś	8,1	9,0	11,1	+3,0	+2,1

3.1 Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

W III kwartale br., najniższe natężenie bezrobocia dotyczyło osób z wykształceniem wyższym, dla których stopa bezrobocia wyniosła 7,6%. Nadal najwyższy wskaźnik bezrobocia notuje się wśród osób o najniższym poziomie wykształcenia oraz bez przygotowania zawodowego. W III kwartale br., wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym stopa bezrobocia wyniosła 18,4%; wśród osób z wykształceniem ogólnokształcącym – 11,1%; wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 9,9% oraz z zasadniczym zawodowym – 9,7%.

W porównaniu z poprzednim kwartałem, jak i w ujęciu rocznym, stopa bezrobocia zwiększyła się wśród osób z wykształceniem wyższym odpowiednio o 2,2 pkt proc. i o 2,1 pkt proc. oraz wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym odpowiednio o 0,5 pkt proc. i o 0,9 pkt proc.

Pośród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym odnotowano wzrost stopy bezrobocia zarówno w skali roku jak i kwartału odpowiednio o 2,6 pkt proc. i o 1,4 pkt proc. Wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stopa bezrobocia zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 0,2 pkt proc., natomiast w porównaniu do poprzedniego kwartału wzrosła o 3,6 pkt proc.

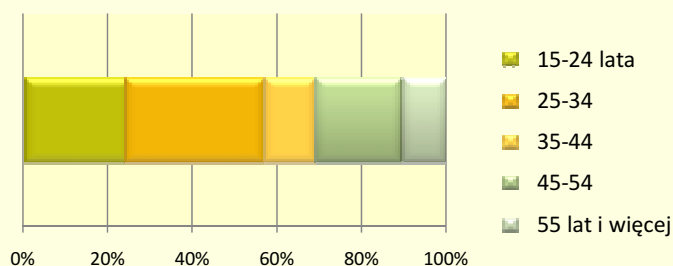
Tabl. 7. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w III kwartale 2011 r.**

Wykształcenie	Bezrobotni w tys.	Stopa bezrobocia w %
Ogółem	49	10,1
wyższe	9	7,6
policealne i średnie zawodowe	13	9,9
średnie ogólnokształcące.....	6	11,1
zasadnicze zawodowe	14	9,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	7	18,4

3.2 Stopa bezrobocia według wieku

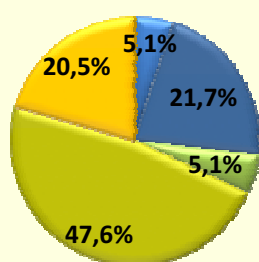
Najbardziej liczną kategorię wiekową wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (32,7%) oraz 15-24 lata (24,5%). Najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej (10,2%).

Struktura bezrobotnych według wieku w III kwartale 2011 r.

4. Bierni zawodowo

Struktura osób biernych zawodowo nieposzukujących pracy według przyczyn w III kwartale 2011 r.

- zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji
- inne powody osobiste lub rodzinne
- emerytura
- choroba, niepełnosprawność

odsetek biernych zawodowo (5,1%), jako przyczynę nieposzukiwania pracy, wskazał zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy oraz inne powody osobiste lub rodzinne.

Zbiorowość biernych zawodowo w III kwartale br., liczyła 370 tys. osób i w skali roku zmniejszyła się o 7 tys. osób, podobnie w porównaniu z poprzednim kwartałem (spadek o 33 tys. osób).

Większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach (64,9%).

Zdecydowaną większość biernych zawodowo stanowiły kobiety – 229 tys. osób, natomiast wśród mężczyzn populacja biernych zawodowo liczyła 140 tys. osób.

Jako przyczynę nieposzukiwania pracy najczęściej wskazywano: emeryturę – 47,6% biernych zawodowo; następnie naukę i uzupełnianie kwalifikacji – 21,7%; co piąty bierny zawodowo nie poszukiwał pracy ze względu na chorobę i niepełnosprawność; taki sam